

Бүлүү улувхай

**Оскуолаја кириэн иннинээђи саастаах бэлэмнэний
бөлөх оюулоругар аналлаах аһађас дъарык**

**Онордулар: “Чаран” оюу саадын
ийтээччитэ Ксенофонтова
Сардаана Егоровна,
Методија Корякина
Мария Федотовна**

Лөкөчөөн 2019

Тема: Исидор Никифорович Барахов

Дъарык сяала:

И. Барахов туунан кыра саастаах бэлэмнэний бөлөх ожолорго билихиннэрий

Соруга:

- И.Барахов кимин, тугун билихиннэрий
- төрүт дойдбут историятыгар интириэхи тардыны
- ожо ёйдүүр, толкуйдуур дьобурун сайыннарыы
- таба быраҗарга үөрэтий
- ожо уруүйдуур, кырыйар үөрүйэхтэрин сайыннарыы

Туттар тэрил:

- медиа-проектор;
- компьютер;
- дъарык ис хохонунан быыстапка;
- араас үөн-көйүүр, сибэкки гербариидара;
- крокет;
- харандаас,туос лоскуйдара, кыптыый, кыыллар, көтөрдөр, дьиэ сүөхүлэрин шаблоннара;

Дъарык былаана:

- 1.** Кирии бэсиэдэ
- 2.** Тэрээхиннээх үлэ
- 3.** Физминутка
- 4.** Туоска шаблон түхэрий
- 5.** Дъарык түмүгэ

Дъарык хаамыыта:

Тэрээхин чааха.

И. Барахов туунан быыстапка:

- Барахов портрета, кини туунан планшеттар, буклеттар, альбомнар, кинигэлэр, хаартыскалар, ханыаттар.

1. Киирий бэсиэдэ

- Ођолор, төрөөбүт норууттарын историятыгар өлбөт-сүппэт бэлиэни хаалларбыт, үйэлэргэ өлбөөдүйбэт диринг суоллаах-иистээх дьон баар буолаллар. Кинилэр норуот ортолуттан тахсыбыт, норуоту кытари бииргэ сылдыбыт, кини кынхалжатын кынхалжа оностубут, ол туунгар охсуспут, үөрэххэ- сырдыкка дьулуспут, киниэхэ бэйэлэрин харыстаммакка эрэллээхтик сулууспалаабыт буоланнар, ордук ытыктаналлар. Бэйэлэрэ суюх буолбуттарын да ихин, оннук дьону норуот мэлдьи саныр, сырдык ааттарын кэриэстиир кинилэртэн бийрдэстэринэн төлөннөөх революционер, биллийлээх государственний деятель, Саха АССР тэриллиитигээр сүдү кылааты киллэрбит Исидор Никифорович Барахов (Иванов) буолар.

2. Тэрээхиннээх үлэ

Ођолорго Барахов портретын, кини туунан планшеттары, буклеттары, альбомнары, кинигэлэри, хаартыскалары, ханыаттары көрдөрүү.

Ођо эрдэбүттэн Исадор аһыныгас, дођотторун ханаан да атаџастаабат, ађийах саналаах буола улааппыт. Сайын бээтэ санаатыттан араас үөннэри, сибэккилэри хомуйян, гербарий онгорон, оскуолатыгар биэрэр эбит. Ођолорго араас үөн-көйүүр, сибэкки гербарийдарын көрдөрүү. Саха сиригэр баар үөннэр, үүнэр сибэккилэр ааттарын чинэтий

3. Физминутка

Крокет оонньуу быраабылатын бынхаарыы оонньотуу.

Исадор лоп курдук тыллаах-өстөөх, көрсүө-сэмэй майгылаах, ис киирбэх сэбрэлээх ођо эбит. Кинигэни төхө да таптаан аахтар, табаарыстарын кытта оонньуу баарыттан аккаастаммат буолара. Кини баалкынан (сүөхү бэрбээкэйин кэkkэлэччи туроурон баран бырађаттаан) оонньууруу ордук таптыыра. Биниги эмиэ оннук оонньоон көрүөхпүт. Кеглилэри туроуртаан таба бырађарга куоталахын

4. Туоска шаблон түнэрии

Исидор ођо эрдэбинэ туостан араас кыллары, көтөрдөрү, дыиэ сүөһүтүн үүт-үкчү хайдах баарынан кырыйар дьарыктааба, уруһуйга улахан дьобурдааба үһү.

Ођолорго харандаас туос лоскуйдарын, кыптыый, кыллар, көтөрдөр, дыиэ сүөһүлэрин шаблоннарын түнэтэбин. Ођолор туоска шаблон көмөтүнэн араас кыллары, көтөрдөрү, дыиэ сүөһүлэрин түһэрэргэ үөретии.

5. Дьарык түмүгэ

- бүгүн ким туһунан кэпсэттибит?
- кини тух, хайдах киһи эбитий?
- ођо сылдан тугу гынарын, хайдах оонньуруун сөбүлүүр эбитий?